

Ο Μητροπολίτης Φλωρίνης για την ημέρα της Πεντηκοστής

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Φλωρίνης, Πρεσπών και Εορδαίας

Ο Μητροπολίτης Φλωρίνης, Πρεσπών και Εορδαίας κ. Ειρηναίος με εγκύκλιό του αναφέρεται στην ημέρα της Πεντηκοστής.

“Για να γιορτάσουμε και εμείς την κάθοδο του Αγίου Πνεύματος, οφείλουμε να επιστρέψουμε στην αλήθεια, την ανυπόκριτη αγάπη, τη χαρά, την ειρήνη, τη μακροθυμία, τη χρηστότητα, την πίστη, τη θέληση και, κυρίως, τη μετάνοια. Όσοι πέσαμε σε αμαρτίες, μικρές ή μεγάλες, ελαφριές ή βαριές, ας αποφασίσουμε να μετανοήσουμε και να καθαρίσουμε την ψυχή μας με εξομολόγηση, νηστεία, προσευχή και τα δάκρυά μας. Με αυτό τον τρόπο και τη συχνή μετάληψη των αγράντων μυστηρίων θα αξιωθούμε να αποκτήσουμε έστω και ελάχιστα τη χάρη του Αγίου Πνεύματος”, υπογράμμισε μεταξύ άλλων ο Σεβασμιώτατος.

Παρακάτω ολόκληρη η εγκύκλιος του Μητροπολίτ Φλωρίνης:

τού Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Φλωρίνης, Πρεσπών και Εορδαίας Ειρηναίου

ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

ΜΕ ΤΗ ΧΑΡΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΛΕΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

ΦΛΩΡΙΝΗΣ, ΠΡΕΣΠΩΝ ΚΑΙ ΕΟΡΔΑΙΑΣ,

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΙΕΡΟ ΚΛΗΡΟ, ΤΟΥΣ ΜΟΝΑΧΟΥΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΜΟΝΑΧΕΣ

ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥΣ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΜΑΣ,

ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗ

ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ

Αγαπητοί μου αδελφοί και αγαπητές μου αδελφές,

Με την ανάστασή Του ο Χριστός άνοιξε στο ανθρώπινο γένος την πύλη τού Ουρανού και με την Ανάληψή Του θέωσε την ανθρώπινη φύση. Τα δύο αυτά σωτηριολογικά γεγονότα τής πίστεώς μας δείχνουν το ύψιστο σημείο που ο Χριστός ανέβασε την ανθρώπινη φύση· τη θεότητα. Άλλωστε, κατά τον Μέγα Αθανάσιο, «ο Θεός έγινε άνθρωπος, για να γίνει ο άνθρωπος Θεός».[1] Ο Χριστός είπε στους μαθητές του πως θα φύγει, αλλά υποσχέθηκε ότι ο Πατέρας θα στείλει στον κόσμο τον Παράκλητο, το Άγιο Πνεύμα.[2]

Σήμερα, η Εκκλησία μας εορτάζει τη «μέγιστη, πάνσεπτη και παναγία εορτή τής Πεντηκοστής»,[3] δηλαδή την κάθοδο του Αγίου Πνεύματος στους μαθητές τού Χριστού με τη μορφή πύρινων γλωσσών.

Η έλευση του Αγίου Πνεύματος από τους ουρανούς προς τους μαθητές του Χριστού πραγματοποιήθηκε όταν συμπληρώθηκαν πενήντα ημέρες από την Ανάστασή Του. Ο ευαγγελιστής Λουκάς αναφέρει στο βιβλίο τών Πράξεων: «Όταν έφτασε η ημέρα τής Πεντηκοστής, ήταν όλοι συγκεντρωμένοι με ομοψυχία στο ίδιο δωμάτιο [του Υπερώου αλλά και στο προσωπικό τους Υπερώο, δηλαδή το νου τους, προσευχόμενοι με ύμνους στον Θεό]. Ξαφνικά ήρθε από τον ουρανό μία βοή σαν ορμή βίαιου ανέμου και γέμισε όλο το σπίτι».[4] Είναι η ίδια βοή για την οποία προείπε η προφήτισσα Άννα, όταν δέχθηκε την επαγγελία περί του Σαμουήλ, ότι ο Κύριος ανέβηκε στους ουρανούς και βρόντηξε.[5] Είναι η ίδια βοή τού ήχου που προμήνυσε την παρουσία τού προφήτη Ηλία.[6] Η βοή αυτή είναι η Χάρις που προσφέρει ο Κύριος και προσκαλεί τους ανθρώπους να την αντλήσουν, αρκεί να πλησιάσουν με πίστη, γράφει ο Γρηγόριος ο Παλαμάς. Η πνοή αυτή είναι βίαιη, γιατί «νικά τα πάντα και υπερβαίνει τα τείχη του διαβόλου, ταπεινώνει τους

υπερήφανους και ανυψώνει τους ταπεινούς στην καρδιά».[7]

Το Πνεύμα αυτό που γέμισε όχι μόνο το σπίτι των μαθητών αλλά, κυρίως, την καρδιά και το μυαλό τους και τους καθάρισε από τις αμαρτίες τους, είχε μορφή πύρινης γλώσσας.

Γιατί είχε αυτήν τη μορφή; Για να δείξει τη σχέση των μαθητών με τον Λόγο, το δεύτερο πρόσωπο της Αγίας Τριάδος, τον Ιησού Χριστό, και επειδή τίποτα δεν είναι περισσότερο ταυτισμένο με τον λόγο παρά η γλώσσα,[8] που είναι η έκφραση της ανθρώπινης καρδιάς και της σκέψης.

Γιατί οι γλώσσες ήταν πύρινες; Για να γίνει φανερό ότι το Πνεύμα είναι ομοούσιο με τον Πατέρα και τον Υιό, όπως η φωτιά είναι μία ουσία με διαφορετικές ενέργειες: φωτίζει, ζεσταίνει και φλογίζει.[9] Η φωτιά αυτή τού Αγίου Πνεύματος φωτίζει τη μετάνοια και φλογίζει και κατακαίει τα πάθη.

Γιατί το Άγιο Πνεύμα μοιράστηκε στους Αποστόλους; Επειδή ο Πατέρας έδωσε μόνο στον Χριστό ολόκληρη τη δύναμη και την ενέργεια του Αγίου Πνεύματος.[10] Όλοι οι άλλοι: Δίκαιοι, Προφήτες, Απόστολοι πήραν το Πνεύμα μερικώς. Αυτό είναι και το νόημα των λόγων τού Αποστόλου Παύλου στην πρώτη επιστολή του προς τους Κορινθίους για την ποικιλία και την ενότητα των πνευματικών χαρισμάτων.[11]

Το αποτέλεσμα της επιφοίτησεως του Αγίου Πνεύματος στους Αποστόλους είναι άμεσο. Οι Απόστολοι ομιλούν πολλές γλώσσες, αναφέρει χαρακτηριστικά ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς, ερμηνεύοντας το χωρίο των Πράξεων που εξιστορεί το γεγονός της Πεντηκοστής: «Οι Απόστολοι άρχισαν να μιλούν τις γλώσσες των ανθρώπων [κάθε έθνους που υπήρχε μπροστά τους], επειδή ήταν ήδη όργανα του Αγίου Πνεύματος [και ενεργούσαν με τη δύναμη και τη θέλησή Του]. Μέσα τους άναψαν λαμπάδες που φώτιζαν παγκοσμίως και υπερκοσμίως· φώτιζαν όλο τον κόσμο».[12] Αυτές τις λαμπάδες κρατούν πρώτα οι Απόστολοι και τις μεταλαμπαδεύουν με πνευματική σκυταλοδρομία από επίσκοπο σε επίσκοπο, μέχρι και σήμερα, για να φωτίζουν τους πιστούς.

Είναι το φως της αλήθειας του Ευαγγελίου και της ενότητας της Εκκλησίας, η οποία είναι η μεγάλη ευθύνη των Αρχιερέων. Όποιος διακόψει αυτήν τη σκυταλοδρομία διακόπτει τη σχέση του με τον Θεό και Τον αποχωρίζεται. Όποιος τρέξει σε αυτόν τον αγώνα μαζί με τους Επισκόπους της Εκκλησίας οδηγείται στον εξαγνισμό μέσω της μετάνοιας και ελκύει τη χάρη του Αγίου Πνεύματος, που οδηγεί στη σωτηρία.

Για να γιορτάσουμε και εμείς την κάθοδο του Αγίου Πνεύματος, οφείλουμε να επιστρέψουμε στην αλήθεια, την ανυπόκριτη αγάπη, τη χαρά, την ειρήνη, τη

μακροθυμία, τη χρηστότητα, την πίστη, τη θέληση και, κυρίως, τη μετάνοια. Όσοι πέσαμε σε αμαρτίες, μικρές ή μεγάλες, ελαφριές ή βαριές, ας αποφασίσουμε να μετανοήσουμε και να καθαρίσουμε την ψυχή μας με εξομολόγηση, νηστεία, προσευχή και τα δάκρυά μας. Με αυτό τον τρόπο και τη συχνή μετάληψη των αχράντων μυστηρίων θα αξιωθούμε να αποκτήσουμε έστω και ελάχιστα τη χάρη του Αγίου Πνεύματος.

Προς την κατεύθυνση αυτή, απευθύνω τις θερμότερες ευχές μου και συνοδεύω με την πατρική μου ευλογία τον αγώνα σας.

Ευχέτης όλων σας προς τον Τριαδικό Θεό,

Ο Επίσκοπός σας,

† Ο Φλωρίνης, Πρεσπών και Εορδαίας ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

Υποσημειώσεις:

[1] Αθανασίου Μεγάλου, Περί ένανθρωπήσεως τοῦ Λόγου 54, PG 25, 192B· «αὐτὸς γὰρ ἐνηνθρώπησεν, ἵνα ἡμεῖς θεοποιηθῶμεν».

[2] Ιω 14:6. 26· 15:26· 16:7.

[3] Ευσεβίου Παμφίλου, Βίος Κωνσταντίνου IV, 64, PG 20, 1220· «ἐπὶ τῆς μεγίστης ἑορτῆς [...] τῆς πανσέπτου καὶ παναγίας».

[4] Πρξ 2:1-3.

[5] Α΄ Βασ 2:10.

[6] Γ΄ Βασ 9:11-13.

[7] Γρηγορίου Παλαμά, Ἀπαντα τα έργα, τόμ. 10, Ομιλία ΚΔ΄, Εἰς τὴν κατὰ τὴν Πεντηκοστὴν τελεσθεῖσαν φανέρωσιν καὶ διανομὴν τοῦ θείου Πνεύματος, ΕΠΕ, Θεσσαλονίκη: Πατερικαὶ Εκδόσεις «Γρηγόριος ο Παλαμάς» 1985, σσ. 104-105.

[8] Γρηγορίου Παλαμά, Εἰς τὴν κατὰ τὴν Πεντηκοστὴν τελεσθεῖσαν φανέρωσιν καὶ διανομὴν τοῦ θείου Πνεύματος, ό.π., σσ. 106-107.

[9] Γρηγορίου Παλαμά, Εἰς τὴν κατὰ τὴν Πεντηκοστὴν τελεσθεῖσαν φανέρωσιν καὶ διανομὴν τοῦ θείου Πνεύματος, ό.π., σσ. 106-108.

[10] Γρηγορίου Παλαμά, Εἰς τὴν κατὰ τὴν Πεντηκοστὴν τελεσθεῖσαν φανέρωσιν καὶ διανομὴν τοῦ θείου Πνεύματος, ό.π., σσ. 108-109.

[11] Α΄ Κορ 12:2-11.

[12] Γρηγορίου Παλαμά, Εἰς τὴν κατὰ τὴν Πεντηκοστὴν τελεσθεῖσαν φανέρωσιν καὶ διανομὴν τοῦ θείου Πνεύματος, ό.π., σσ. 108, 11-113.